

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

19 ביוני 2007

156

ג' בתמוז התשס"ז

עמוד

- הצעת חוק צער בעלי חיים (איסור ייבוא ושיווק של מוצרי קוסמטיקה וחומרי ניקוי שנוסו בבעלי חיים),
התשס"ז-2007 206
- הצעת חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון מס' 11) (איסור הפליה מחמת טיפולי פוריות או הפריה
חוץ-גופית), התשס"ז-2007 208

הצעת חוק צער בעלי חיים (איסור ייבוא ושיווק של מוצרי קוסמטיקה וחומרי ניקוי שנוסו בבעלי חיים), התשס"ז-2007*

1. איסור ייבוא ושיווק (א) לא ייבא ולא ישווק אדם מוצרי קוסמטיקה, שאינם לצורכי בריאות, וחומרי ניקוי, שבתהליך ייצורם נערכו ניסויים בבעלי חיים, ובלבד שהניסויים כאמור נערכו לאחר תחילתו של חוק זה או שבעת תהליך הייצור ניתן היה לבצע את הבדיקות הנדרשות לגבי מוצר או חומר כאמור בדרך שנקבעה כחלופה מאושרת לעריכת ניסויים בבעלי חיים (להלן - חלופה מאושרת) לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) המועצה לניסויים בבעלי חיים כמשמעותה בחוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994, תקבע כללים לענין חלופות מאושרות, לרבות המועדים שמהם ואילך ייחשבו חלופות לעריכת ניסויים בבעלי חיים לחלופות מאושרות.
2. עונשין העובר על הוראות סעיף 1, דינו - ____."
3. ביצוע ותקנות שר התעשייה המסחר והתעסוקה ממונה על חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר הסדרה של ייבוא ושיווק בהתאם להוראות חוק זה.
4. תחילה והוראות מעבר תחילתו של חוק זה ביום ד' באדר ב' התשס"ח (11 במרס 2008), ואולם -
- (1) עד יום ט"ו באדר התשס"ט (11 במרס 2009) רשאי אדם לייבא או לשווק מוצרי קוסמטיקה, שאינם לצורכי בריאות, וחומרי ניקוי, שתהליך ייצורם היה כרוך בניסויים בבעלי חיים, אם לא נקבעה לבדיקות הנדרשות לגבי אותו מוצר או חומר חלופה מאושרת;

ד ב ר י ה ס ב ר

ניסויים בבעלי חיים לבדיקת מוצרי קוסמטיקה וניקוי, ואת המועד שממנו ואילך ייחשבו החלופות למאושרות (סעיף 1(ב)).

לאחרונה התקבל בכנסת חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים) (תיקון), התשס"ז-2007 (ס"ח התשס"ז, עמ' 318), שלפיו נאסרה בישראל לחלוטין עריכת ניסויים בבעלי חיים לבדיקת מוצרי קוסמטיקה וניקוי. הצעת חוק זו היא נדבך נוסף בהגנה על בעלי חיים, וכמו החוק האמור, הוראותיה עולות בקנה אחד עם מדיניות האיחוד האירופי לענין ניסויים בבעלי חיים בתעשיית הקוסמטיקה. מדיניות זו, כפי שבאה לידי ביטוי בדירקטיבה האירופית מס' 2003/15/EC (מיום 27 בפברואר 2003), אוסרת בהדרגה עד לשנת 2009 עריכת ניסויים בבעלי חיים בתעשיית הקוסמטיקה במדינות האיחוד האירופי, וכן שיווק של מוצרי קוסמטיקה שנערכו בהם ניסויים כאמור.

בדומה למדיניות האיחוד האירופי, מוצע להחיל את האיסור האמור בהדרגה. האיסור ייכנס לתוקפו בשנת 2008. עם זאת, עד לשנת 2009 ניתן יהיה לייבא ולשווק מוצרי

ניסויים בבעלי חיים לשם פיתוח מוצרי קוסמטיקה וחומרי ניקוי כרוכים בגרימת סבל לבעלי החיים ונעשים ללא משככי כאבים. לשם בדיקת מוצר קוסמטיקה או חומר ניקוי נערכים ניסויים במספר רב של בעלי חיים, ובמהלכם מתים בעלי החיים בייסורים קשים. הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה למנוע ייבוא לארץ ושיווק של מוצרי קוסמטיקה, שאינם לצורכי בריאות, ושל חומרי ניקוי (להלן - מוצרי קוסמטיקה וניקוי), שתהליך ייצורם היה כרוך בניסויים בבעלי חיים, ובלבד שהניסויים כאמור נערכו לאחר תחילתו של החוק המוצע או שבעת תהליך הייצור ניתן היה לבצע את הבדיקות הנדרשות לגבי מוצר או חומר כאמור בדרך שנקבעה כחלופה מאושרת לעריכת ניסויים בבעלי חיים (סעיף 1(א)).

כיום כבר קיימות חלופות מדעיות לחלק ממבדקי היעילות והרעילות של כימיקלים שאינן כרוכות בניסויים בבעלי חיים. מוצע להסמיך את המועצה לניסויים בבעלי חיים, שהוקמה לפי חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994, לקבוע כללים לענין חלופות מאושרות

* הצעת חוק מס' פ/1777/17: הועברה לוועדה ביום י"ב בשבט התשס"ז (31 בינואר 2007).

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 298.

² ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השניה ולקריאה השלישית.

(2) בלי לגרוע מהוראות פסקה (1), עד יום כ"ט באדר התשע"ג (11 במרס 2013), רשאי אדם לייבא או לשווק מוצרי קוסמטיקה, שאינם לצורכי בריאות, וחומרי ניקוי, אם בתהליך ייצורם בוצעה אחת מהבדיקות המנויות בתוספת ולא נקבעה לבדיקה חלופה מאושרת.

תוספת

(סעיף 4(2))

בדיקות בתהליך הייצור

1. רעילות במינונים חוזרים (Repeated dose toxicity).
2. רעילות בניסוי רבייה (Reproductive toxicity).
3. טוקסיקו-קינטיקה (Toxicokinetics).

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להסמיך את שר התעשייה המסחר והתעסוקה לקבוע הוראות משלימות לענין הסדרת הייבוא והשיווק של מוצרי קוסמטיקה וניקוי, כדי לאפשר פיקוח ואכיפה לגבי הוראות החוק המוצע (סעיף 3).

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השניה ולקריאה שלישית תשוב ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת ותבחן סוגיות נוספות הנוגעות להסדרת העיסוק בייבוא ובשיווק של מוצרי קוסמטיקה וניקוי כאמור, לרבות צפייתו של האיסור המוצע פני עתיד, וכן את הוראות העונשין.

קוסמטיקה וניקוי שתהליך ייצורם היה כרוך בניסויים בבעלי חיים אם לא נקבעה חלופה מאושרת לבדיקות הנדרשות באותו תהליך. כמו כן, מוצע כי ניתן יהיה לייבא או לשווק מוצרי קוסמטיקה וניקוי כאמור עד לשנת 2013, אם בתהליך ייצורם בוצעה אחת מבדיקות הרעילות המנויות בתוספת ולא נקבעה לבדיקה חלופה מאושרת (סעיף 4).

ההסדר המוצע מבקש לאזן בין הערך של הגנה על בעלי חיים לבין העיסוק בייבוא ובשיווק של מוצרי קוסמטיקה וניקוי, ועל כן קבועה בו החלה מדורגת של האיסור על ייבוא ושיווק כאמור, וככלל האיסור נועד לצפות פני עתיד.

חבר הכנסת גדעון סער